

Samen boeren voor Drentse bodem

Drentse akkerbouwers en melkveehouders verruimen de gewasrotatie op elkaars percelen door onderling te ruilen.

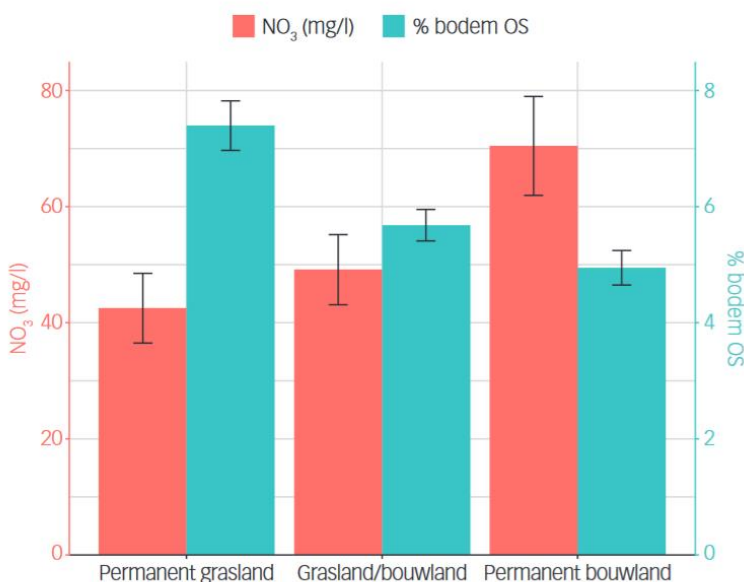
IBP-project 'Samen boeren voor Drentse bodem' gaat over deze in Drenthe wijdverbreide manier van samenwerken. Het brengt in kaart hoe de samenwerking nog duurzamer kan en onderzoekt de duurzaamheidsclaims.

Veel Drentse boeren werken samen

Meer dan 50 % van de landbouwgrond wordt in Drenthe via ruil gebruikt voor gemengde rotatie van zowel akkerbouw- als veehouderijgewassen. Op het Drents Plateau is dat zelfs 80 %. Daardoor is in Drenthe veel ervaring met de materie.

Gezamenlijk bouwplan

Bij ruil wordt gras ingezet als rendabel rustgewas in een gezamenlijk bouwplan, en bieden voer- en akkerbouwgewassen over en weer extra gewassen voor het verder verruimen op perceelsniveau.

FIGUUR 1: NITRAATCONCENTRATIES (NO₃ MG/L) IN HET BOVENSTE GRONDWATER EN HET PERCENTAGE BODEMORGANISCHE STOF (% BODEM OS) VOOR DE PERIODE 2008-2016 PER TYPE LANDGEBRUIK. RESULTATEN WORDEN WEERGEGEVEN ALS GEMIDDELDDE WAARDEN ± STANDAARDFOUT.

Ruime nitraatwinst bij gemengd gebruik akkerbouw/gras

Bij gemengd gebruik van akkerbouwgrond blijkt veel nitraatwinst te behalen.

Wetenschappelijk onderzoek laat zien dat er qua nitraat-uitspoeling, weinig verschil is tussen permanent grasland en gemengd gebruikt land (grasland/bouwland). Zie gegevens figuur 1.

Hier is ook te zien dat de puur akkerbouwgrond fors hogere nitraatuitspoeling heeft dan gemengd gebruik.

(Uit artikel in *Bodem*, nummer 5 | oktober 2019 – A. van der Wal (RIVM), W. Hennen (WUR), T. de Koenjer (WUR))

Extra maatregelen binnen IBP 'Samen boeren'

Binnen IBP 'Samen boeren voor Drentse bodem', combineren we dit gemengde gebruik met maatregelen voor meer organische stof en andere methoden om verder te verduurzamen binnen het gemengde systeem.

Zo kunnen we nog meer winst behalen qua klimaat, waterkwantiteit en -kwaliteit, minder chemie en biodiversiteit.

Kringlooplandbouw

Het Drentse ruilsysteem past heel goed in het overheidsstreven naar meer kringlooplandbouw en is goed landelijk uit te rollen.

In de praktijk blijkt echter dat wetgeving en duurzaamheidsprogramma's, ook de nieuwe plannen in het 7^e NAP, hier geen ruimte voor laten. Meer info hierover op

www.samenboerenvoordrentsebodem.nl

Verduurzaming groter areaal

Drenthe heeft circa:

- 16.512 ha snijmais
- 87.985 ha akkerbouw
- 58.981 ha gras met deel hiervan blijvend.

(Bron: CBS 2021 en Drentheincijfers.nl)

Al zouden we de helft van de Drentse landbouwgrond gemengd gebruiken (zoals nu gemiddeld in Drenthe gebeurt), dan spreken we over bijna 82.000 hectare verspreid over een groot gebied waarop de nitraatuitspoeling wordt beperkt en ruim CO₂ kan worden opgeslagen. Hier komt het deel van het areaal grasland nog bij dat vanwege ligging of grondsoort permanent grasland is.

Perceels- versus bedrijfsniveau

Het gemengd gebruik blijkt zo bij monitoring op perceelsniveau, een groter duurzaamheidsvoordeel voor een groter gebied te geven dan wanneer elk bedrijf op bedrijfsniveau moet proberen de gewasrotatie te verruimen.

Hoe deze ruil werkt?

Deze QR-code leidt u naar een duidelijke animatiefilm op de site van de provincie Drenthe.